

Universitas Matthiae Belii

ERUDITIO
MORES
FUTURUM

Ročník 21

november – december 2014

Číslo 2

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici inaugurovala svojho nového rektora

Dňa 15. januára 2015 sa na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici v aule Beliana uskutočnila slávnostná inaugurácia novozvoleného rektora doc. Ing. Vladimíra Hiadlovského, PhD. a slávnostné vymenovanie doc. Ing. Petra Krištofika, Ph.D. za dekana Ekonomickej fakulty UMB a doc. RNDr. Jarmily Kmet'ovej, PhD. za dekanu Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici.

Doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD., expert na finančný manažment, dlhoročný zamestnanec Univerzity úspešne pôsobiaci vo viacerých riadiacich pozíciách a doterajší dekan Ekonomickej fakulty UMB, sa stal v poradí piatym rektorom Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Akademická obec ho vo voľbách 6. mája 2014 zvolila za kandidáta na rektora na štvorročné funkčné obdobie a prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska ho do funkcie vymenoval 18. novembra 2014.

Slávnostný akt sa tešil výnimočnej pozornosti. Odohral sa v prítomnosti bývalých rektorov UMB, za účasti takmer troch desiatok najvyšších predstaviteľov slovenských a zahraničných vysokých škôl a početných hostí zastupujúcich štátne i regionálne partnerské inštitúcie Univerzity Mateja Bela z oblasti politického, spoločenského, kultúrneho, cirkevného života a podnikateľskej sféry.

Podporu novému vedeniu Univerzity Mateja Bela, ktoré si dáva za cieľ obhájiť pozíciu našej alma mater v silnom konkurenčnom prostredí verejných vysokých škôl, vyjadril predseda Národnej rady Slovenskej republiky Peter Pellegrini a primátor Banskej Bystrice Ján Nosko.

***Vážený pán predsedu Národnej rady
Slovenskej republiky,
vážená pani podpredsedníčka
Národnej rady Slovenskej republiky,
Vaše Magnificencie, Spektability,
Honorability, ctení hostia,
milí kolegovia a študenti.***

Z rúk predsedu Akademického senátu Univerzity Mateja Bela som slávnostne prevzal insígnie symbolizujúce najvyššieho predstaviteľa našej univerzity. Tento moment vyvolal vo mne množstvo pocitov, z ktorých tým najsilnejším je bezpochyby pocit zodpovednosti. Univerzita Mateja Bela má v priestore vysokoškolského vzdeláva-

nia na Slovensku už historické miesto definované významom, veľkosťou, geografickým záberom, vytvoreným profilom. To, že Univerzita Mateja Bela je relevantným hráčom na trhu univerzitného vzdelania v našej krajine, je zásluha tak predchádzajúcich rektorov, ako aj bývalých a súčasných zamestnancov, ktorí dokázali do svojej práce vložiť kus svojho srdca, obetovať časť osobných záujmov v prospech celku a poňať ju aj ako svoje poslanie. Vstúpiť na post piateho rektora celonárodne významnej univerzity vyžadovalo uvažlivé rozhodnutie a vyburcovalo v mojej mysli predovšetkým pocit spomínanej zodpovednosti. Zodpovednosti za

PRÍSPEVKY ŠTUDENTOV

REGIONÁLNA AKADÉMIA OSN AJ PRE ŠTUDENTOV SLOVENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKÔL

V akademickom roku 2014/2015 sa slovenskí študenti prvýkrát zúčastnili na Medzinárodnej akadémii OSN (Regional Academy on United Nations), ktorá bola založená v roku 2012 *Akademickým koncilom OSN* (ACUNS). Jej cieľom je praktickou formou prednášok nadchnúť mladých ľudí a poskytnúť im vzdelanie, aby sa stali novou generáciou *internacionalistov*. Jan Eliasson, námestník generálneho tajomníka OSN, uviedol: „*Akadémia je veľmi hodnotnou multikultúrnou pedagogickou iniciatívou s cieľom vzdelávať novú generáciu mladých akademikov pre potreby OSN a ponúka model kolektívnych riešení svetových problémov.*“

Výberový proces do *Akadémie* zahŕňa niekoľko kôl od odoslania prihlášky, cez on-line pohovor až po test vedomostí o OSN. Prihlášky sa väčšinou podávajú do konca februára príslušného kalendárneho roka a potom nasleduje približne dvojmesačná doba výberu kandidátov.

V akademickom roku 2014/2015 reprezentuje Slovensko celkovo päť študentov. Svojich zástupcov nominovalo aj Česko, Maďarsko, Rakúsko, Srbsko a Poľsko. Tohtoročná akadémia pozostáva z troch stretnutí na univerzitách v Prahe, Belehrade a v sídle OSN vo Viedni, pričom ich obsahom sú

Organizátori Akadémie Marko Novakovic a Billy Batware (zľava) informujú študentov o priebehu stretnutia.

prednášky súčasných alebo bývalých pracovníkov OSN.

Za aktívny výstup *Akadémie* sa považuje písomná práca, ktorú musia účastníci pripraviť v medzinárodných skupinách v spolupráci s kancelármi OSN. Spoločným menovateľom všetkých prác je téma „*Post 2015 Development Goals*“ (*Rozvojové ciele po roku 2015*). Na poslednom stretnutí *Akadémie* vo Viedni budú študenti prezentovať

výsledky práce pred viac ako stovkou odborníkov a pracovníkov OSN, ktorí spätnou väzbou založenou na reálnych poznatkoch z praxe budú študentov hodnotiť.

V septembri 2014 sa konalo druhé z celkových troch stretnutí *Akadémie*, a to na Právnickej fakulte Belehradskej univerzity v Belehrade. Hostiteľským pedagógom a organizátorom stretnutia bol aj Marko Novakovic, ktorého som požiadal o vyslovenie názoru na Akadémiu:

S akým profilom sú študenti najvhodnejšími kandidátmi na absolvovanie Akadémie?

Odhliadnuc od základných poznatkov z medzinárodného práva a medzinárodných vzťahov by študenti mali mať aj pokročilé vedomosti o funkciách, štruktúre a myšlienkach Organizácie spojených národov (OSN). Pre úspešnú účasť a ukončenie *Akadémie* je však dôležitá ešte jedna vec – záväzok. Ochota a schopnosť splniť všetky úlohy vyplývajúce z účasti na *Akadémii* počas roka sú *conditio sine qua non*, a to pre každého študenta. Úsilie excelovať a zdieľanie hodnôt rovnosti medzi ľuďmi sú tiež povinné.

Srbský organizátor Marko Novakovic prednáša o prepojení diplomatickej imunity a ľudských práv.

Aká je Vaša osobná motivácia po-dieľať sa na Akadémii? Aké sú Vaše osobné prínosy a skúsenosti z účasti? Odporučili by ste aj iným univerzitám príp. študentom, aby sa zapojili?

Moja osobná motivácia je možnosť pracovať s mladými a perspektívnymi študentmi, ktorí patria medzi tých najlepších vo svojich ročníkoch, pretože predstavujú budúcnosť sveta. Pomáham im osvojiť si hlbšiu znalosť medzinárodného práva a prezentovať ich logické myslenie a dobré nápady. Tiež im pomáham prijať istú pracovnú etiku a osobnostné kvality potrebné pre každého úspešného človeka, ktorými sa zakrátko stanú. Okrem toho, každá generácia študentov ma naučí niečo iné. Mám pocit, akoby som s nimi a s Akadémiou rástol aj ja. Myslím si, že každá univerzita a tiež každý študent by sa mali uchádzať o účasť v Akadémii,

ale naša skúsenosť preukazuje, že len najlepší študenti a prvotriedne univerzity splňajú potrebné očakávania a kritériá.

Čo považujete za najväčší prínos Akadémie pre každú z troch zúčastne-ných strán (študenti, univerzity, OSN)?

V snahe OSN získať čo najviac mladých a talentovaných expertov predstavuje ich vzdelávanie veľmi dôležitú časť. To je dôvod, prečo, myslím si, Akadémia zohráva dôležitú úlohu v prí-prave budúcich zamestnancov OSN, čím vo veľkej miere prispieva k formovaniu budúcnosti OSN. Prostredníctvom nej majú študenti možnosť učiť sa pracovať v medzinárodných skupinách a študovať s kolegami z prostredia celej Európy, zatiaľ čo sa snažia dosiahnuť spoloč-ný cieľ. Pravdepodobne najväčšou výhodou, ktorú Akadémia študentom

poskytuje, je možnosť učiť sa priamo od skúsených predstaviteľov OSN a vypočúť si expertné analýzy profesorov z mnohých európskych krajín. Spoluprá-ca medzi univerzitami je len jednou z výhod účasti na Akadémii. Univerzity sa touto cestou môžu prezentovať najlepším študentom a potenciálne sa tak stať ďalšou destináciou na ich študijnej ceste.

Podrobnejšie informácie o Akadémii ako aj o požiadavkách na uchádzačov a prijímacom konaní možno získať na internetovej stránke www.ra-un.org.

*Ing. Marek Krištof
Denný doktorand, 1. ročník,
Ekonomika a manažment podniku
Katedra financií a účtovníctva
Ekonomická fakulta UMB
Autor fotografií: Marek Krištof*

EXKURZIA – KONTAKT S PRAXOU

V dňoch 23. – 25. apríla 2014 sa študenti 4. ročníka Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela z kurzu medzinárodný marketing a obchod zúčastnili pod vedením prof. Jaroslava Ďaďa exkurzie vo viacerých slovenských podnikoch. Cieľom bolo zoznámenie sa s výrobným procesom, postupom výroby od materiálových vstupov až po samotnú realizáciu finálnych výrobkov, ich expedíciu a zároveň overenie uplatnenia teórie v praxi.

Manažéri navštívených podnikov poskytli študentom cenné informácie.

Ako prvý podnik sme navštívili SHP Harmanec, známe papierne, blízko Banskej Bystrice. Po príjemnom privítaní sa naša skupina v priestoroch rokovacej sály dozvedela základné informácie o podniku. Pracovník SHP nám prezentoval zaujímavé príklady z oblasti marketingu a z oblasti kalkulácií. Veľkým zážitkom bola prehliadka výroby papiera od recyklácie surovín až po výrobu finálnej verzie balíčka hygienických vreckoviek. Dozvedeli sme sa, že v tomto podniku majú absolventi EF UMB dobré meno a naša fakulta je jedným z dôležitých kritérií pri výbere nových pracovníkov.

Potom cesta pokračovala do Žiliny, kde naplnení emóciami z prvej prehliadky v Harmanci sme mali rovnaké očakávania aj v závode Kia Motors Slovensko. Ani táto návšteva nás nesklamala, ba vysoko prekročila všetky naše

očakávania. Videli sme automatizovanú výrobu automobilov, ktoré sú vyvážané do celého sveta. „Koncert a balet“ robotov nás pozitívne šokoval. Ťažko nám bolo pochopiť úroveň logistiky a organizácie výroby, kde z výrobných linky každú minútu schádzal iný model automobilu. Raz to bol model trojdverový Ceed, potom Sorento, ďalej 5-dverový Ceed a ďalšie. Ani jeden model nebol identický. Iný motor, iná farba, iné kolesá, iná výbava... Skrátka, nepochopiteľné! Výsledkom je vyše 300 tis. nových automobilov ročne vyrobených v Tepličke nad Váhom. A areál podniku? Jednoducho ukážka. Vzorne udržiavaná zeleň, architektúra, dizajn, estetika, poriadok a všade čistota.

Po prehliadke výroby papiera a automobilov sme si na ďalšej zastávke – v Nitre – od výrobných liniek oddýchlí a kultúrne sa vyžili na divadelnom predstavení Potkany v Divadle Andreja Bagara.

Druhý deň exkurzie sme po raňajkách vyštartovali do Hurbanova, kde sídli ďalšia známa spoločnosť Heineken Slovensko. Na recepcii nás privítal najstarší zamestnanec tejto spoločnosti, ktorý podrobne priblížil celý proces výroby – od varenia piva až po distribúciu ku konečnému spotrebiteľovi. Videli sme aj pravého živého zlatého bažanta – maskota značky slovenského piva Zlatý Bažant. Táto značka je na základe predaja licencie silno etablovaná v Bielorusku a v Rusku.

Po presunutí sa do Vrábels nás očakávala a veľmi milo privítala spoločnosť Miba, s. r. o., ktorej hlavným manažérom je Ing. Marek Barina, ACCA, absolvent Ekonomickej fakulty UMB. V danom podniku sme sa oboznámili s výrobou a technológiami v strojárskom priemysle. Po rozhovore s vedením podniku sme si uvedomili, aké nevyhnutné sú ľudské zdroje, ktorým treba venovať veľkú pozornosť a starostlivosť. Charakter výroby kladie vysoké nároky aj na pracovné prostredie. Tu sme v realite videli CNC stroje, technológie opracovania kovov od mechanického obrábania veľkými lisami, či horizontálnymi brúskami až opracovanie laserom.

Exkurzia sa blížila ku koncu a posledný deň priniesol tradične ďalšie neopakovateľné zážitky a skúsenosti. Návštevou sme „pocítili“ aj pekárne Penam, kde pri dodržiavaní prísnych hygienických podmienok sme sledovali prípravu, výrobu a expedíciu rôznych druhov pekárenských výrobkov. Videli sme, že aj s chlebom je ťažká a zodpovedná práca.

Našu exkurziu zavŕšila prehliadka spoločnosti s dlhou históriou – Rona, a. s., Lednické Rovne –, kde nám prezentovali strojovú a aj ručnú výrobu najmä pohárov, ale aj celej škály ostatných výrobkov zo skla. Ručná výroba fúkaného skla sa zdala trochu manufaktúrna, no zistili sme, že inak to nejde. Stroje v tom

MÁŠ RADA BASKETBAL ???

PRIDAJ SA K NÁM A STAŇ SA ČLENKOU BASKETBALOVÉHO DRUŽSTVA ŽIEN ŠK UMB BB

kontakt: andrea.izakova@umb.sk

Oznamujeme všetkým, ktorí by chceli prispieť do ďalšieho čísla Spravodajcu UMB, že príspevky môžu posilať elektronickou poštou na adresu spravodajca@umb.sk. V prípade zasielania fotodokumentácie k jednotlivým článkom Vás prosíme o zaslanie mena autora fotografií. Uzávierka príspevkov do ďalšieho čísla je 20. januára 2015. **Redakčná rada**

Spravodajca Univerzity
Mateja Bela v Banskej Bystrici

Universitas
Matthiae Belii

Spravodajca Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Universitas Matthiae Belii. Vydáva: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Adresa: Národná 12, 974 01 Banská Bystrica. IČO: 30232295. Registrácia MK SR: EV 1116/08. ISSN 1339-6749 Vychádza ako dvojmesačník, okrem letných prázdnin. Dátum vydania: január 2015. Redakčná rada: doc. PhDr. Katarína Chovancová, PhD. (predseda), Ing. Marián Lihan (výkonný redaktor), doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD. (jazykový redaktor, FF), Monika Tomášiková (EF), PaedDr. Mária Rošteková, PhD. (FPVaMV), PaedDr. Miriam Spodniaková-Pfefferová, PhD. (FPV), prof. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD. (PF), JUDr. Jana Muránska, PhD. (PrF). Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Grafická úprava: Mgr. art. Zuzana Ceglédiová. Tlač: EQUILIBRIA, s. r. o., Košice, Fotografie: archív UMB. On-line verzia: www.umb.sk.

Nepredajné